

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

YTTRANDEN

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

451:e PLENARSESSIONEN DEN 25–26 FEBRUARI 2009

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Europeisk medborgartjänst”
(förberedande yttrande)

(2009/C 218/01)

I ett brev av den 3 juli 2008, under Frankrikes EU-ordförandeskap, bad Frankrikes utrikes- och Europaminister Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att utarbeta ett förberedande yttrande om

”Europeisk medborgartjänst”.

Sektionen för sysselsättning, sociala frågor och medborgarna, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 4 februari 2009. Föredragande var **Thomas Janson** och medföredragande var **Ionuț Sibian**.

Vid sin 451:a plenarsession den 25–26 februari 2009 (sammanträdet den 25 februari) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 131 röster för, 7 röster emot och 9 nedlagda röster.

1. Sammanfattning och slutsatser

1.1 EESK välkomnar varmt det franska ordförandeskapets initiativ. Kommittén vill också hänvisa till rådets rekommendation av den 20 november 2008 om unga volontärers rörlighet i Europa⁽¹⁾. Med tanke på mångfalden av olika system för att uppmuntra ungdomar att aktivt delta i samhället är dock det bästa sättet att närma sig frågan att skapa en ram för ett EU-initiativ, en ram

- för samarbete mellan olika typer av volontärverksamhet som är öppen för alla, obetald, sker på frivillig basis, innehåller utbildningsaspekter (icke-formell utbildning) och åstadkommer ett socialt mervärde,
- som är tidsbegränsad; mål, innehåll, uppgifter, struktur och ramar är tydligt fastställda; rättsligt skydd och social trygghet erbjuds,
- som också har en europeisk och transnationell karaktär.

1.2 Aktivt deltagande i samhället, inbegripet transnationella utbyten, är värdefullt för den personliga utvecklingen, särskilt

för ungdomar, samt för utvecklingen av det organiserade civila samhället i Europa. För volontärer är detta ett unikt tillfälle att skaffa sig formell och informell utbildning, sociala färdigheter och språkfärdigheter. Detta kan skapa en känsla av europeiskt medborgarskap och stärka viljan till fortsatta åtaganden senare i livet. Om programmen också omfattar andra åldersgrupper, t.ex. äldre personer, kan man utnyttja deras livserfarenhet. Detta skulle också påverka deras hälsa och livskvalitet på ett positivt sätt. När människor från olika åldersgrupper arbetar tillsammans i frivilligverksamhet kan det leda till att förståelsen mellan generationerna ökar.

1.3 EESK menar att EU bör ställa upp ambitiösa mål som syftar till ökat medborgardeltagande i det civila samhället. Ett första steg skulle vara att genomföra de rekommendationer som EESK lade fram i föregående yttrande⁽²⁾.

1.4 EESK skulle därför välkomna ett initiativ från medlemsländerna till samarbete mellan olika organ som organiserar frivilligverksamhet. De befintliga typerna av frivilligverksamhet skulle innehålla en transnationell beståndsdel.

⁽¹⁾ 14825/08, JEUN 101.

⁽²⁾ Se EESK:s yttrande om ”Frivilligarbetets roll och inverkan i det europeiska samhället”, föredragande: Koller (EUT C 325, 30.12.2006).

1.5 EU skulle kunna främja ett europeiskt medborgarskapsinitiativ⁽¹⁾ som förenar utbytesprogrammets politik och verksamhet och går utöver dagens fokus på ungdomar. Ett mål skulle kunna vara att bidra till den europeiska integrationen. Kommittén anser att det vore naturligt att EU avsätter större ekonomiska resurser till ett sådant program. I första skedet skulle det kunna dubblera deltagandet i de nuvarande ungdomsutbytena och kraftigt öka deltagandet av personer i andra åldersgrupper.

1.6 EESK anser att man i större utsträckning måste inrikta insatserna på personer ur missgynnade grupper, i synnerhet ungdomar med sämre förutsättningar.

1.7 Av största betydelse är att säkerställa bättre samarbete mellan befintliga nationella och europeiska program samt att undanröja tekniska hinder och problem i fråga om sjukvårds- och olycksfallsförsäkring. EU bör därför överväga att ta fram en märkning av utbytesprogram som uppfyller unionens kvalitetsnormer. Kvalitet i volontärverksamheten är viktig, oavsett verksamhetens form, och den måste säkerställas på lämpligt sätt.

1.8 Kommittén anser att det är viktigt att främja en inriktning på tredje land, något som skulle bidra till EU:s arbete för att uppnå millenniemålen och genomföra den europeiska utvecklings- och biståndspolitiken.

1.9 EU behöver utvärdera detta område genom att ta initiativ till och stödja forskning samt utveckla statistiken.

1.10 Frågor rörande försäkring, hälsa och säkerhet måste också lösas. Adekvat socialt skydd bör garanteras för frivilligarbetare under tjänstgöringen, men detta är svårt att erbjuda om bestämmelserna om social trygghet för gränsöverskridande frivilligarbete skiljer sig åt mellan olika länder. EESK anser därför att kommissionen bör främja samförstånd i dessa frågor, och uppmanar medlemsländerna och berörda institutioner att lösa dessa viktiga frågor.

1.11 EESK är medveten om att frågan bör följas upp till exempel i form av en konferens. En sådan konferens bör omfatta alla nationella organ för medborgartjänster, kommissionen och icke-statliga organisationer med verksamhet på områdena ungdomstjänst eller volontärtjänst, i syfte att främja utvecklingen av en ram för ett europeiskt medborgarskapsinitiativ.

⁽¹⁾ Eftersom begreppet medborgartjänst (*civic service*) tolkas olika i de olika medlemsstaterna har EESK för att undvika förvirring använt begreppet "medborgarinitiativ" i föreliggande yttrande.

2. Utgångspunkt

2.1 EESK välkomnar varmt det franska ordförandeskapets initiativ att be EESK att utarbeta ett förberedande yttrande om europeisk medborgartjänst.

2.2 Med tanke på den mängd olika system som finns när det gäller ungdomars aktiva deltagande i samhället (medborgartjänst, volontärtjänst m.m.) måste emellertid ett europeiskt initiativ vara mycket tydligt i fråga om ramar och definitioner. EESK anser att det bästa sättet att arbeta med frågan på europeisk nivå är att gå bortom den traditionella medborgartjänsten och basera det europeiska initiativet på följande:

— Frivilligverksamheten är öppen för alla, obetald, sker på frivillig basis, innehåller utbildningsaspekter (icke-formell utbildning) och åstadkommer ett socialt mervärde.

— Den är tidsbegränsad; mål, innehåll, uppgifter, struktur och ramar är tydligt fastställda; rättsligt skydd och social trygghet erbjuds.

— Den har också en europeisk och transnationell karaktär.

2.3 Man skulle kunna kalla detta för *det europeiska medborgarskapsinitiativet*, och låta det omfatta många olika traditioner och metoder i fråga om frivilligverksamhet, inbegripet medborgartjänst i de olika medlemsstaterna.

2.4 Redan i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen fanns bestämmelser om utbyte av unga arbetstagare i syfte att främja och fördjupa solidariteten mellan Europas folk.

2.5 I ett tidigare yttrande om frivilligarbete⁽²⁾ lade kommittén fram ett antal rekommendationer, bl.a. följande:

— Kommissionen bör utropa ett frivilligår och publicera en vitbok om frivilligarbete och aktivt medborgarskap i Europa.

— Regeringarna i medlemsstaterna bör utforma en egen nationell politik i fråga om frivilligarbete.

— Medlemsstaterna bör utarbeta rättsliga ramvillkor som medger rätt till frivilligarbete oberoende av rättslig eller social ställning.

— På europeisk nivå behövs det tillförlitlig och jämförbar statistik på området.

⁽²⁾ Se EESK:s yttrande om "Frivilligarbetets roll och inverkan i det europeiska samhället", föredragande: Koller (EUT C 325, 30.12.2006).

— EU:s finansieringssystem och enskilda politikområden och program bör främja frivilligarbete mer än tidigare. För detta krävs det framför allt en infrastruktur för att stödja frivilligarbete som omfattar hela Europa.

— Frivilligprogram som omfattar hela Europa bör göras tillgängliga för alla befolkningsgrupper.

2.6 EESK menar att framsteg visserligen har gjorts, men att många av rekommendationerna och förslagen ännu inte har genomförts. Med det här yttrandet vill kommittén åter understryka behovet av att förverkliga rekommendationerna i föregående yttrande samt öka ambitionerna i fråga om en särskild typ av frivilligarbete, nämligen volontärtjänstgöring.

2.7 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén anser att det krävs större deltagande från det civila samhällets sida i den europeiska integrationen. Ett ambitiöst europeiskt medborgarskapsinitiativ som är tillgängligt för alla åldersgrupper kan också bidra till att överbrygga förtroendeklyftan mellan vanliga medborgare och EU. Främjandet av ett aktivt medborgarskap stärker Europeiska unionens principer om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, jämställdhet mellan kvinnor och män samt icke-diskriminering.

2.8 Kommittén vill också understryka vikten av att alla – men särskilt ungdomar eller personer ur missgynnade grupper – deltar aktivt i samhället för att stärka känslan av medborgarskap och solidaritet. Samarbetet mellan medlemsstaterna, kommissionen och EESK på området för medborgartjänster bör också öka.

2.9 I det nuvarande fördraget finns den rättsliga grunden för ungdomspolitik och verksamhet på området för medborgarskap i artiklarna 149 och 151, som visserligen inte omfattar någon harmonisering av medlemsstaternas lagar, men som ger en möjlighet att uppmuntra samarbete mellan medlemsstaterna och främja ungdomsutbyte. Genom Lissabonfördraget utökas ungdomspolitikens tillämpningsområde något med tillägget av ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv.

2.10 Genom Lissabonfördraget upprättas, när det har trätt i kraft, en ram för gemensamma bidrag från europeiska ungdomar till unionens humanitära biståndsåtgärder genom en europeisk frivilligkår för humanitärt bistånd.

2.11 För närvarande genomförs frivilligverksamheten framför allt genom den öppna samordningsmetoden inom ramen för EU:s ungdomspolitik, som har följande tre prioriterade områden:

— Uppmuntra ungdomar till att medverka som aktiva samhällsmedborgare och delta i det civila samhället.

— Främja frivilligverksamhet för ungdomar.

— Förbättra informationen till ungdomar och de befintliga informationstjänsterna för ungdomar om frivilligverksamhet på ungdomsområdet och uppmuntra ökade kunskaper om och förståelse för ungdomar.

2.12 Det finns många skäl till att fundera över hur man kan öka möjligheterna att uppmuntra aktivt deltagande i Europas samhällsliv. EU har större ansvar än någon annan kontinent när det gäller att uppfylla millenniemålen. Unionen är en av världens största bidragsgivare. Att engagera Europas medborgare i arbetet med världens största utmaningar skulle både bidra till de enskildas individuella utveckling och främja förståelsen och skapa de nödvändiga nätverken i en globaliserad värld.

2.13 Nationell civiltjänst har ibland funnits som ett alternativ till militärtjänst. I och med att den obligatoriska värnplikten fasas ut i medlemsstaterna samtidigt som man i ökad utsträckning övergår till en yrkesarmé minskar också civiltjänsten i omfattning. Å andra sidan skulle utvecklingen av volontärtjänster för unga också kunna utgöra ett attraktivt alternativ för att öka ungdomars samhällsengagemang, också om militärtjänst och civiltjänst blir mindre vanligt.

2.14 Frivilligarbete och andra medborgarinitiativ uppmärksammas i dag allt mer. Företrädare för medlemsstaterna, anslutningsländerna och kommissionen träffades i Rom på inbjudan av det italienska ordförandeskapet 2004 för den första konferensen om medborgartjänster och ungdomar. Det italienska ordförandeskapet för konferensen rekommenderade i slutsatserna bland annat följande:

— Systematiskt och regelbundet utbyte av information och goda metoder samt ett förstärkt samarbete mellan medborgartjänster och ungdomspolitik.

— Ökat deltagande från ungdomars sida i medborgartjänster för att stärka deras medborgarskap och känsla av solidaritet.

— Ökat samarbetet mellan medlemsstaterna, anslutningsländerna och kommissionen på området medborgartjänster för ungdomar.

3. Befintliga utbytesprogram

3.1 Europa

3.1.1 I programmet "Aktiv ungdom" ingår det europeiska volontärtjänstprogrammet. Volontärer mellan 18 och 30 år tillbringar 2–12 månader utomlands. De får särskild utbildning, och deras erfarenheter erkänns formellt genom "Ungdomspasset". Mellan 1996 och 2006 deltog 30 000 frivilliga i det europeiska volontärtjänstprogrammet.

3.1.2 Från och med 2009 involveras äldre personer i de institutionaliserade formerna av europeisk frivilligverksamhet inom ramen för Grundtvigprogrammet. Även om dessa utbyten till en början kommer att vara småskaliga, bör man notera att Europeiska kommissionen försöker att finna former för stöd till frivilligarbete som utförs av personer i olika åldersgrupper. De åtgärder som vidtas inom ramen för kommissionens program "Ett Europa för medborgarna" skapar reella möjligheter till utbyte av volontärer från olika länder och olika åldersgrupper.

3.1.3 Sedan många år finns det tusentals organisationer som bedriver bilateralt samarbete i EU-länderna, där utbytet av volontärer spelar en viktig roll. Detta sker på ett decentraliserat sätt, och därför finns det inte några uppgifter om hur omfattande detta fenomen är. Om man bara beaktar de utbyten som anordnas av organisationer som verkar inom ramen för internationella strukturer står det dock klart att ett betydande antal framför allt unga européer deltar i dem.

3.1.4 Programmet bygger på vissa grundläggande värderingar och kvalitetsstandarder som fastställs i dess stadga. För att skydda och upprätthålla dessa måste organisationer som vill sända ut eller ta emot volontärer inom ramen för programmet eller samordna ett programprojekt först ackrediteras.

3.1.5 Erasmusprogrammet har varit mycket framgångsrikt när det gäller att öka rörligheten för universitetsstudenter och bidra till samarbetet mellan högre utbildningsanstalter. Cirka 90 % av de europeiska universiteterna deltar i Erasmusprogrammet, och 1,9 miljoner studenter har deltagit sedan starten 1987. Programmet kommer att utöka åtgärderna för rörlighet ytterligare under kommande år. Målet är 3 miljoner Erasmusstudenter 2012.

3.1.6 Leonardo då Vinci-programmet stöder rörlighet bland dem som genomgår grundläggande yrkesutbildning, rörlighet för anställda och egenföretagare samt rörlighet för personal i yrkesutbildning.

3.2 Medlemsstaterna

3.2.1 EESK konstaterar att det finns olika former och traditioner i fråga om medborgartjänst och andra typer av frivilligarbete i medlemsstaterna som syftar till aktivt medborgarskap, solidaritet och social utveckling. Kommittén vill understryka den roll som spelas och de bidrag som lämnas av icke-statliga organisationer verksamma på områdena ungdomsarbete eller volontärtjänster. Kommittén är också medveten om att inte mycket information finns om medlemsstaternas program för medborgartjänster eller frivilligverksamhet.

3.2.2 I ett antal medlemsstater som Tyskland, Italien och Frankrike finns redan olika typer av medborgartjänster för ungdom (obligatoriska eller frivilliga). I vissa andra länder håller man på att införa eller överväger att införa sådana tjänster.

4. Ett europeiskt medborgarskapsinitiativ

4.1 Befintliga politiska initiativ

Kommittén välkomnar rådets rekommendation som syftar till att främja unga volontärers rörlighet i Europa. EESK välkomnar också Europaparlamentets resolution av den 22 april 2008 om frivilligarbete som bidrag till ekonomisk och social sammanhållning. Den sätter fokus på behovet av att mobilisera resurser för frivilligarbete och öppna program också för andra grupper än ungdomar.

EESK välkomnar också kommissionens uppmaning att genomföra den förberedande åtgärden Amicus i syfte att främja de gränsöverskridande möjligheterna att placera ungdomar i medborgartjänst och volontärarbete, uppmantra utvecklingen av en europeisk ram och möjliggöra tester och utvärdering.

4.1.1 EESK skulle därför välkomna ett initiativ från medlemsstater med starka traditioner och intressen på området om att inleda ett samarbete där de befintliga formerna av medborgartjänst eller civiltjänst skulle kunna innehålla ett gränsöverskridande inslag.

4.1.2 EESK instämmer i att bristen på samordning mellan de olika nationella systemen, liksom bristen på information, begränsar de möjligheter som det europeiska volontärtjänstprogrammet skulle kunna erbjuda, och detta är oroande. Kommittén välkomnar också försöken att höja det europeiska volontärtjänstprogrammets profil i nivå med Erasmusprogrammets.

4.2 Vilka ambitioner bör vi ha?

4.2.1 EESK menar att EU bör ställa upp ambitiösa mål som syftar till ökat medborgardeltagande i det civila samhället. Ett första steg skulle vara att genomföra de rekommendationer som EESK lade fram i föregående yttrande (se punkt 2.5).

4.2.2 EU skulle kunna främja ett europeiskt medborgarskapsinitiativ som förenar utbytesprogrammets politik och verksamhet som inte bara fokuserar på ungdomar, utan dessutom innebär större fokus på Europa. Tjänstgöringen bör helst fullgöras i ett annat land än deltagarens hemland. Kommittén anser att EU bör avsätta större ekonomiska resurser till sådana program.

4.2.3 I första skedet skulle det syfta till att dubblera deltagandet i de nuvarande ungdomsutbytena. Detta skulle vara möjligt med tanke på att Erasmusprogrammet i dag omfattar mer än 100 000 studenter, medan endast en mycket liten andel av Europas ungdomar deltar i andra utbytesprogram för ungdomar i Europa. På lång sikt skulle dessa program kunna sikta på ett deltagande i nivå med Erasmusprogrammet.

4.2.4 EESK anser att man i större utsträckning måste inrikta insatserna på missgynnad ungdom. Denna grupp skulle dra mest nytta av att delta i det civila samhället, men missgynnade ungdomar saknar ofta de ekonomiska eller utbildningsmässiga kvalifikationerna.

4.2.5 Ett sådant initiativ skulle också kunna inkludera andra grupper än ungdomar. Europas befolkning åldras, men de äldre är aktivare än förut och vill också spela en mer synlig roll i samhället. Om systemen omfattade även andra grupper, t.ex. pensionärer, skulle detta bidra till "aktivt åldrande" samt föra nya grupper av människor från olika länder närmare varandra. Det skulle ge äldre möjlighet att delta i samhällslivet och känna att deras livserfarenhet kommer till nytta. Detta skulle påverka deras hälsa och livskvalitet på ett positivt sätt. När unga och gamla arbetar tillsammans i frivilligverksamhet kan det leda till att förståelsen mellan generationerna ökar genom att man utbyter erfarenheter och stöder varandra.

4.2.6 Det är viktigt att säkerställa bättre samarbete mellan befintliga nationella och europeiska program. Detta skulle minska antalet tekniska hinder, till exempel brist på ömsesidigt erkännande av erfarenheter av medborgartjänst och ungdomars kvalifikationer eller frågor rörande sjukvårds- och olycksfallsförsäkring. EU bör därför besluta om en märkning av utbytesprogram som uppfyller unionens kvalitetsnormer.

4.2.7 I dag är det statliga stödet viktigt för att kunna stimulera utvecklingsprogram och säkerställa kvalitetsnormer. Inget land täcker emellertid alla kostnader för frivilligprojekt. Särskilt när det gäller gränsöverskridande verksamhet eftersträvas ofta ytterligare, privat, finansiering. För att uppmuntra utbyte och bygga upp ett europeiskt medborgarskapsinitiativ måste EU därför avsevärt öka sin budget för frivilligverksamhet, inbegripet utbyten, så att den täcker utgifter för samordning, stimulansåtgärder och ömsesidigt stöd mellan länder. EESK uppmanar också medlemsstaterna att öka finansieringen av denna verksamhet.

4.2.8 Kommittén anser att det är viktigt att främja en inriktning på tredje land som skulle innebära att volontärer kan tjänstgöra utomlands och därmed bidra till EU:s arbete för att uppnå millenniemålen och genomföra den europeiska utveck-

lings- och biståndspolitiken. Ett initiativ som främjar en vidare ram och ett större antal utbyten bör också samordnas med den europeiska frivilligkåren för humanitärt bistånd, som enligt Lisabonfördraget ska inrättas. Kåren bör också på lång sikt inbegripa andra grupper än ungdomar. I det sammanhanget är det viktigt att se till att EU:s visumpolitik inte i onödan hindrar sådana utbyten.

4.2.9 EU behöver också lyfta fram och utvärdera detta område genom att ta initiativ till och stödja forskning samt utveckla statistiken. Samarbete mellan befintliga medborgartjänster måste också diskuteras ytterligare, följas upp och övervakas i lämpligt institutionellt sammanhang.

4.3 Vinster och utmaningar

4.3.1 Ett europeiskt medborgarskapsinitiativ skulle bidra till att stödja universella och europeiska värden som frihet, demokrati, respekt för mänskliga rättigheter utöver grundläggande friheter samt rättsstaten. Programmet skulle också syfta till att utveckla social kompetens, språkkunskaper samt förmågan att arbeta i nätverk, ge kunskaper om EU:s uppbyggnad och funktioner samt möjlighet att inhämta och dela med sig av erfarenheter. Kunskapsinhämtning eller möjligheten att lära sig mer om sig själv och sin förmåga är motiv som ofta ligger bakom ungas engagemang i frivilligarbete, drivkrafter som också ger ökade möjligheter att uppfylla kunskapssamhällets krav.

4.3.2 EESK anser att det finns avsevärt utrymme för gränsöverskridande samarbete och utbyte av frivilliga på en mängd områden (t.ex. social integration, mänskliga behov, barn och ungdom, idrott, information, förvaltning av natur- och kulturarvet, kultur och konst, miljö, räddningstjänst osv.) som kan framhäva den europeiska dimensionen i medborgarskapet.

4.3.3 EESK anser att det europeiska medborgarskapsinitiativet också skulle stärka samarbetet mellan medlemsstaterna, anslutningsländerna och de länder som berörs av det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI) med avseende på aktivt medborgarskap och solidaritet.

4.3.4 Frivilligarbetare kan målinriktat samla viktiga icke-formella erfarenheter och kunskaper som efterfrågas på arbetsmarknaden samt bygga upp kontaktnätverk. De kan också skaffa sig nyckelkompetens och kunskaper på områdena informationsverksamhet, kommunikation, framställning i tal och skrift, social kompetens, ledarskap och yrkesutbildning. Det ideella arbetet kan alltså utgöra en viktig beståndsdel i meritförteckningen och karriären. Man måste emellertid se till att ungdomars frivilligverksamhet och icke-formella kunskaper erkänns.

4.3.5 Det finns också utmaningar. En är bristen på rättslig status för frivilligarbetare. Frivilligarbetarnas ställning definieras i enlighet med nationella ramar, och detsamma gäller för organisationer i landet och i viss mån utomlands. Det finns ingen nationell lagstiftningsram som ger till exempel deltagare i det europeiska volontärtjänstprogrammet liknande rättslig ställning.

4.3.6 Frågor rörande försäkring, hälsa och säkerhet måste också lösas. Adekvat socialt skydd bör säkerställas för frivilligarbetare under tjänstgöringen, men detta är svårt att erbjuda om bestämmelserna om social trygghet för gränsöverskridande frivilligarbete skiljer sig åt mellan olika länder. EESK anser därför att kommissionen bör främja samförstånd i dessa frågor, och uppmanar medlemsländerna och berörda institutioner att lösa dessa viktiga frågor.

4.3.7 Alla ansträngningar måste göras för att undvika potentiella konflikter när det gäller vad som är betalt arbete och vad som är frivilligarbete. Därför måste skillnaderna mellan arbetstagare och frivilligarbetare samt de senares ansvarsområde, om så är tillämpligt, fastställas tydligt. Avsikten är inte att frivilligverksamhet ska ersätta yrkesarbete. Det är därför viktigt att man samarbetar med arbetsmarknadsparterna.

5. Det organiserade civila samhällets och EESK:s roll

5.1 Det organiserade civila samhället är kärnområdet för frivilligarbete. Det finns redan en mängd organisationer i det civila samhället som är engagerade i det europeiska volontärtjänstprogrammet och andra EU-program. Frivilligorganisationer bör även fortsättningsvis spela en viktig roll också i samband med bredare utbytesprogram.

5.2 Ideella organisationer och frivilligorganisationer tillhandahåller i allt större utsträckning olika välfärdstjänster i Europa. Samtidigt försvagas i många fall deltagandet i folkrörelser. Ett europeiskt medborgarskapsinitiativ kan mot den bakgrunden bidra till att öka människors deltagande i det organiserade civila samhället och förbättra organisationernas möjligheter att själva utvecklas. En omprövning och diskussion om de ideella organisationernas roll och position i samhället kan leda till en förändring av deras särskilda bidrag och öka medvetenheten om deras mervärde i samhället.

5.3 Det europeiska medborgarskapsinitiativet kan också bidra till ett starkare och livskraftigare civilt samhälle. Detta kommer också att öka det sociala kapitalet, i form av förtroende, minskad korruption och stort deltagande i frivilligorganisationer.

5.4 Problemet med ackrediteringen av organisationer och frågan om kvaliteten på utbytesperioden har ofta påverkat organisationer i det civila samhället. EESK skulle vilja uppmuntra det organiserade civila samhället i medlemsstaterna och på EU-nivå att samarbeta för att finna gemensamma principer i fråga om ackreditering och för att utveckla ytterligare gemensamma kvalitetskriterier. Detta skulle vid behov kunna göras i samarbete med ansvariga offentliga förvaltningar.

5.5 EESK är medveten om att frågan bör följas upp till exempel i form av en konferens. En sådan konferens bör omfatta alla nationella organ för medborgartjänster, kommissionen och icke-statliga organisationer med verksamhet på områdena ungdomstjänst eller volontärtjänst, i syfte att främja utvecklingen av en ram för ett europeiskt medborgarskapsinitiativ.

Bryssel den 25 februari 2009

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

Mario SEPI

Ordförande

BILAGA

till yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Följande ändringsförslag avslogs men fick minst en fjärdedel av rösterna:

Punkt 2.11

Ändra enligt följande:

"1.1 För närvarande ~~genomförs~~ utgör frivilligverksamheten för ungdomar en prioritet för framför allt genom den öppna samordningsmetoden inom ramen för EU:s ungdomspolitik, som har följande tre prioriterade områden:

- Uppmuntra ungdomar till att medverka som aktiva samhällsmedborgare och delta i det civila samhället.
- Främja frivilligverksamhet för ungdomar.
- Förbättra informationen till ungdomar och de befintliga informationstjänsterna för ungdomar om frivilligverksamhet på ungdomsområdet och uppmuntra ökade kunskaper om och förståelse för ungdomar."

Omröstningsresultat:

Röster för: 49 Röster emot: 69 Nedlagda röster: 19

Punkt 4.3.7

Lägg till text:

"Alla ansträngningar måste göras för att undvika potentiella konflikter när det gäller vad som är betalt arbete och vad som är frivilligarbete. Därför måste skillnaderna mellan arbetstagare och frivilligarbetare samt de senares ansvarsområde, om så är tillämpligt, fastställas tydligt. Avsikten är inte att frivilligverksamhet ska ersätta yrkesarbete. Det är därför viktigt att ~~man~~ organisationer som företräder frivilligarbetare samarbetar med arbetsmarknadsparterna."

Omröstningsresultat:

Röster för: 48 Röster emot: 77 Nedlagda röster: 23
